

Румъния – България

Проект „Инициатива за трансгранично обучение и ангажираност на религиозни общности“ е съфинансиран от Европейския съюз от Европейския фонд за регионално развитие, чрез програмата INTERREG VI-A Румъния-България

ДЕЙНОСТИ ЗА МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ

Мониторингът и контролът (Monitor and Control Project Work) представляват съвкупност от дейности, насочени към системното проследяване, преглед и отчитане на напредъка на изпълнението на проектните дейности, съобразно стратегическите цели и индикаторите, заложи в плана за управление на проекта. Основната цел на тези дейности е да се осигури навременна и точна информация за текущото състояние на проекта, да се идентифицират отклонения от планираните параметри (времеви график, бюджет, обхват, качество) и да се инициират подходящи коригиращи действия с цел оптимизация на изпълнението.

В контекста на **програмите на ЕС**, процесите на мониторинг и контрол се реализират **през целия жизнен цикъл на проекта** - от фазата на инициране до фазата на финализиране. Бенефициентите носят отговорност за провеждането на вътрешен мониторинг и изпълнение на регулярни вътрешни одити, съгласно принципите на прозрачност, отчетност и ефективно управление на публични средства. За целта се изготвят **междинни и финални технически и финансови отчети** пред договарящия орган, който предоставя финансирането, като по този начин се осигурява проследимост и контрол върху напредъка и устойчивостта на резултатите.

Процесът на мониторинг и оценка включва **събиране, систематизиране и анализ на емпирични данни**, свързани с напредъка на проектните дейности, както и **сравнение между планирани и реални стойности на ключови показатели за изпълнение (KPI)**. Контролните механизми, прилагани от страна на ръководителя на проекта и представителите на управляващия орган, са насочени към своевременно идентифициране на потенциалните рискове и затруднения в изпълнението, както и към предприемане на **предпазни или компенсирани действия**.

Освен вътрешния мониторинг, **договарящият орган** осъществява външен контрол чрез административни проверки, верифициращи извършените дейности и допустимостта на отчетените разходи. Възможно е провеждане на **независим одит**, чиято цел е да гарантира съответствие със законодателната и програмната рамка и да минимизира риска от финансови корекции или загуби от страна на бенефициента. Одити са възможни и след окончателното приключване на проекта.

Наблюдение и оценка (Monitoring and Evaluation - M&E)

Интегрална част от мониторинга е процесът на **наблюдение и оценка (M&E)**, който съчетава текущото наблюдение на напредъка с периодичната оценка на ефективността и въздействието на проекта. Наблюдението се базира на **предварително дефинирани индикатори**, групирани най-често в следните категории:

1. **Индикатори за резултат** - отразяват степента на постигане на непосредствени резултати от проектните дейности (напр. брой обучени лица, разработени продукти, предоставени услуги);
2. **Индикатори за въздействие** - измерват по-дългосрочните и стратегически ефекти, произтичащи от изпълнението на проекта, включително приноса му към постигането на общите и специфичните цели.

В допълнение към текущото наблюдение, **Европейската комисия** или управляващите органи могат да възложат провеждането на **външна оценка на проекти или програми**, финансирани по линия на ЕС. Тези оценки са насочени както към **подобряване на ефективността на изпълнението**, така и към **извличане на поуки и добри практики**, които могат да бъдат приложени при бъдещо програмиране.

Оценъчният компонент включва:

- **Крайна (финална) оценка**, базирана на анализ на изпълнението в съответствие със заложените цели и индикатори, съгласно техническия отчет на проекта;
- **Последваща (ex-post или ex-ante) оценка**, която се фокусира върху устойчивостта, дългосрочното въздействие върху целевите групи и добавената стойност на постигнатите резултати.

Така структурираната система за мониторинг, контрол и оценка представлява ключов инструмент за гарантиране на **добро управление, основателно разходване на публични средства и максимизиране на обществената полза** от реализираните проектни интервенции.

Инициатива за трансгранично обучение и ангажираност на религиозни
общности

Фондация за регионално развитие

Дата на публикуване: 7.01.2026

*„Съдържанието на този материал не представя непременно официалната
позиция на Европейския съюз“*